

Tina har en metode

Å gi musikken den rette klangen handler om dype muskelstrukturer og neurologiske forbindelser helt ut i fingertuppene.

Trondheimsjenta Tina Margareta Nilssen (31) bruker seg selv som levende forskningsobjekt i en videreutvikling av Görtz-metoden, oppkalt etter den ene halvparten av Dena Piano Duo, professor Heide Görtz (59) ved Universitet der Künste in Berlin. Den andre halvparten er Tina, og professor Görtz er hennes tidligere lærer.

På sin første, kritikerroste cd, som ble utgitt i 2007, framførte duoen et knippe av Mozarts klaversonater med Edvard Griegs temmelig ukjente og frimodige, supplerende stemme for et ekstra klaver. Både i samtiden og ettertiden ble Grieg anklaget for respektløshet og stormannsgalskap for dette stuntet.

– Fordommene overfor Griegs kreativitet har vært færre enn forventet. Musikken og plata ble overraskende godt mottatt, særlig i utlandet, forteller Tina. Det har blitt mange flotte anmeldelser og interesse fra andre pianister. Notesalget for dette ukjente og tidligere ringeaktede Grieg-verket er steget.

USA-lansering

Nå lanserer Dena Piano Duo oppfølgeren. «Mozart/Grieg: Werke für zwei Klaviere, Vol.II» bygger på delvis samme konsept. Duoen har funnet enda en Grieg-eskapade hvor han har

skrevet en ekstra pianostemme til Mozarts Fantasi i c-moll. Men dette er det korteste verket på plata, og rammes inn av Mozarts d-dursonate for to klaver og Griegs samling av «Ni gamle norske romanser med variasjoner for to klaver».

– Disse Grieg-romansene kan minne litt om balladen hans, mener Tina.

Duoet spiller lanseringskonsert for den nye plata i Oslo 18. april, men den er allerede i handelen. Plata, som også utgis i Bluray-format, skal dessuten lanseres i USA, Canada og Latin-Amerika. Duoen skal på en treukers turné i USA i september.

Dena er ikke et rent studiofenomen. Duoen har spilt en rekke konserter i Europa. Senest for noen uker siden spilte de i Moskva. – Ingen ting kommer av seg selv. Man må jobbe for konsertoppdrag. Dessuten er det en kalenderkabal som må gå opp, sier Tina.

– Hvordan er det å spille duo med læreren sin?

– Stadig bedre. Vi forstår hverandre stadig mer intuitivt. Jeg skjønner erfarne kammermusikere som sier at det å spille i et kammerensemble er som et ekteskap, ler Tina som for øvrig er datter av Bea Levine Humm (og David) og søster til fiolinisten Aja Humm som hun også spiller med i Duo Humm.

Muskulært samspill

Tina la i sin tid om hele sin spilleteknikk etter det som ble et revolusjonerende møte med professor Görtz og hennes metode. Hun har også tatt utdanning som massasje terapeut for å lære mer om anatomi og muskulatur.

Ved siden av selve pianokarrieren underviser Tina i Görtz-metoden – og videreutvikler den overfor andre instrumentalister enn pianister. De siste ukene har hun undervist musikkstudenter i Trondheim etter invitasjon fra Institutt for Musikk/NTNU.

– Det morsomme og flotte er at metoden funker for alle instrumenter, og den gir ganske umiddelbare resultater. Dessuten kan metoden forebygge belastningsskader mange musikere sliter med, forteller Tina som på sikt har lyst til å bevise metoden gjennom et doktorgradsprosjekt i samarbeid med nevrologer.

Glemt kunnskap

– Metoden går ut på å bruke de dype muskelstrukturene i kroppen, etablere de rette neurologiske forbindelsene og utvikle håndmuskulaturen. Det er viktig for alle musikkutøvere. Det handler om en naturlig måte å spille på; i tråd med den autonome programmeringen vi ble født med, men som vi har mistet. Som utøver blir man mer til stede i det man gjør, og føler instrumentet mer fysisk. Man får kontakt med den intuitive musikaliteten. Klangen blir bedre og det blir lettere å finne den ønskelige (forskjellige) klangen enten man spiller Mozart, Brahms, Tsjajkovskij eller Prokofjev.

– Også samtidsmusikk?

– Metoden funker kjempebra til «pling plong», ler Tina.

OLE-EINAR ANDERSEN 72 50 16 90
ole-einar.andersen@adresseavisen.no

Dobbel Mozart-effekt

Nok en gang spar denne tysk-norske pianoduoen opp musikkhistoriens ubetydeligheter og gjør dem til skinnende perler.

Cd

Dena piano duo
**MOZART/
GRIEG WERKE
FÜR ZWEI
KLAVIERE
VOL.II**

Tina Margareta Nilssen, piano
Heidi Görtz, piano

Den såkalte Mozart-effekten ble et psykologisk begrep på 90-tallet. Et eksperiment hadde vist at studenter som lyttet til Mozarts musikk, presterte bedre enn andre. Selv om den etterfølgende vitenskapelige diskusjonen viste at det var be-

tenkelige sider ved både eksperimentet og påstanden, har forestillingen likevel festnet seg gjennom nettopp dette begrepet.

Utgangspunktet for eksperimentet var Mozarts sonate for to klaver KV448 fra 1781, og det er akkurat denne som inngår som et selvfølgelig repertoar for klaverduoen Dena piano duo og dermed danner åpningsnummeret på den andre innspillingen deres. Igjen kan man snakke om et stunt, der det sattes alt og resultatet bærer, i hvert fall stort sett.

Det er da også Griegs bearbejlinger av Mozart som er det mest interessante. Denne gang dreier det seg riktignok kun om Mozarts fantasi i c-moll KV475

fra 1775. Men den er for så vidt svær nok. For også her har Grieg lagt inn tilstrekkelig med snublestener til at det demmes helt opp for det friksjonsløse i det opprinnelige verket. Grieg sine bearbejlinger er nok mer spennende enn vellykkede, men de gir en helt annen Mozart-effekt. Dermed tilfredsstiller de mer dagens lytterideal. Men man må også si at utøverne bidrar sterkt til å gi musikken uttrykk. Dermed blir også avslutningsnummeret, som er Griegs gammelnorske romanser med variasjoner for to klaver, opus 51, et stykke som får karakter. Med noen originale nyanseringer i både det og i Mozarts KV448 blir resultatet en helhetlig og gjennomført innspilling.

Anmeldt av HROAR KLEMPE

Plateaktuell metodiker

Tina Margareta Nilssen ikke bare spiller i Dena Piano Duo med sin tidligere lærer, musikkprofessor Heide Götz. Duoen praktiserer også sin egen metode. Foto: BENT RAMBERG